

NAPETOST MED VATIKANOM IN VLADO NARAŠČA

FAŠISTIČNI ŠTUDENTI SO OZNAČILI PAPEŽA PIJA KOT IZDAJALCA DOMOVINE

Fašisti so vprizorili ponovne napade na katoliške ustanove. — Slike sedanjega papeža so vrgli na ulico in poteptali. — Vatikanu glasilo trdi, da se cerkev politično ne udeležuje in da ni sovražna fašistom. — Napetost med Vatikanom in italijansko vlado je obstajala že pred tremi meseci. — Fašistični študenti so napadli katoliški klub, še predno je zamogla poseči vmes policija.

VATIKANSKO MESTO, Italija, 27. maja. — V Italiji se je razvnel spor, ki utegne imeti tako za Vatikan kot za italijansko vlado usodepolne posledice. Sprva se je domnevalo, da so bili spopadi, ki so se zavrhili začetkom tega tedna med katoliškimi in fašističnimi študenti, le izraz osebnega sovrašstva med posameznimi skupinami, dočim so včerajšnji dogodki pokazali, da gre za splošno fašistično gonjo proti Vatikanu ter ba bo v kratkem tudi Vatikan zavzel sovražno stališče napram italijanski vladi.

Včeraj so se obnovili napadi na klub katoliških študentov.

Vatikanu oficijelno glasilo "Osservatore Romano" zagovarja katoliško mladino ter meče težke očitke na naslov fašistov, dočim objavljajo fašistični listi ostre članke proti Vatikanu.

Vse kaže, da bo v najkrajšem času prišlo do preloma med Vatikanom in italijansko vlado.

Pred klubom katoliških študentov se je zbrala velika množica mladih fašistov, oboroženih s palicami in kamenjem. Na poziv svojega voditelja so pričeli metati kamenje v okna ter so razbili skoro vse šipe. Šele ko so opravili svoje vandalsko delo, se je pojavila na licu mesta policija na konjih in jih razgnala.

Fašistično časopisje očita katoliški cerkvi, da se politično udeležuje ter da je sovražna fašistom oziroma fašistični vladi.

"Osservatore Romano" te obdolžitve odločno zanikuje. Pravi, da se drži cerkev izključno le svojega delokroga, da si pa pridržuje pravico pohvaliti, kar je dobrega oziroma pograjati, kar je slabega izven njenega delokroga. Fašistične očitke zavrača s trditvijo, da se fašisti vmešavajo v delovanje katoliške cerkve.

V vladnih krogih se neoficijelno zatrjuje, da je spor med katoliškimi in fašističnimi dijaki vladi nekako dobrodošel. Ta spor ji bo omogočil, da bo zamogla nastopiti proti katerikoli političnim stremljenjem katoliške cerkve.

Papež se je italijanski vladi precej zameril, ker jo je v eni svojih zadnjih poslanic opozoril, da je treba vzgajati mladino v katoliškem duhu.

V Vatikanu zatrjujejo, da se fašisti vmešavajo v katoliško delovanje ter da kršijo s tem določbe lateranske pogodbe in konkordata.

Iz precej zanesljivega vira se je izvedelo, da vlada med italijansko vlado in Vatikanom že kake tri mesece precejšnja napetost.

Začetkom meseca marca je imenovala italijanska vlada za poslanika pri sveti Stolicy grofa de Vecchia. Papež ga ni hotel sprejeti. Vzroka ni navedel, toda italijanska vlada domneva, da zato ne, ker je bil Vecchi eden voditeljev fašističnega pohoda proti Rimu.

V zameno za to pa Mussolini ni hotel sprejeti papeževega nuncijsa za Italijo, nadškofa Borgongin-Duca.

Danes je stražilo več sto žandarjev klub katoliških študentov, ker so se razširile govorice, da se bodo demonstracije ponovile.

HOOVER PRAVI, DA BO KMALU DOSTI BOLJE

Najslabše je bilo sredi zime, zdaj se je pa začel položaj boljšati. — Napredek v industriji.

WASHINGTON, D. C., 27. maja. — Predsednik Hoover je mnenja, da so se razmere znatno izboljšale iz 1. aprila.

Osemnajst mesecev se je položaj slabšal od dne do dne. Sredi zime je bilo najslabše. Iz 1. aprila pa se situacija boljša, dasi smo še vedno trideset odstotkov pod normalo v primeri z letom 1928.

Dodaj so se vse ameriške krize končale s poletjem ne glede, v katerem letnem času so se pojavile. Upati je, da bo tudi sedanja depresija to poletje končana.

Največja izboljšanja je opaziti v industrijah. Tovarne so producirale meseca aprila za enajst odstotkov več blaga kot so ga producirale meseca januarja. Odpusčanje delavcev je ponehalo. Skoro v vseh industrijah so jih začeli sprejemati nazaj.

FINCI DOBILI ODGOVOR OD BOLJŠEVIKOV

Pritožba radi omalovaževanja manjšin je bila odklonjena. — Rusija ne trpi nobenega vmešavanja.

MOSKVA, Rusija, 27. maja. — Finski vladi je bilo izročeno besedilo dokumenta katerega je izročil včeraj ruski pomožni komisar za zunanje zadeve, Krestinski, tukajnjemu finskiemu poslaniku.

Odgovor zavrača kot neutemeljeno pritožbo, da ruska vlada ni vpoštevala finske manjšine v Rusiji.

V odgovoru se glasi:

Finska poslanica podpira na objektivni način protirevolucionarni prizadevanja Kulakov v Leningradu, ki niso hoteli sprejeti napredne poljedelske metode v poljedelstvu. Mi nečemo ničesar siliti o posegih v notranje zadeve Sovjetske Unije.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Včeraj so napadli fašisti katoliško knjigarno "Civilita Cattolica". Vdrl so v poslovne prostore ter pometali na ulico več sto iztisov knjige "Il Papa" (Papež).

S stene so strgali oljnato sliko papeža Pija XI. ter jo pomandrali v blatu. Pri tem so kričali: — Tako naj se zgodi z vsemi izdajalci domovine!

Dosti knjig so odnesli na trg Colonna ter jih zažgali. V ogenj so metali tudi iztise vatikanskega glasila "Osservatore Romano".

Napada na katoliško knjigarno policija ni skušala preprečiti, dočim je demonstrante na trgu Colonna razgnala, toda šele potem, ko je grmada knjig zgorela do tal.

Pozneje so vprizorili fašistični študentje pohod po mestu. Peli so patriotične pesmi ter sramotili cerkev in papeža.

POLJSKI KABINET ODSTOPIL

Izdelanje novega ustavnega načrta po srcu Pilsudskega je naloga nove vlade.

VARŠAVA, Poljska, 27. maja. — Ministrski predsednik Slawek je izročil danes zvečer predsedniku Mosciškemu resignacijo celega kabineta. To je bilo posledica novega nastopa Pilsudskega na političnem taborišču potem ko je preživel celo zimo na Madeiri.

Presenečenja ni bilo, ker je vsa dežela že vajena izprememb v vladi.

Slawekovo ministrstvo pe bilo organizirano dne 4. decembra 1930 po splošnem sporazumu, ki je bil uveljavljen po odpotovanju Pilsudskega.

Pilsudski je nominalno še vedno vojni minister ter bo najbrž pooblaščen, da sestavi novo vlado.

BERLIN, Nemčija, 26. maja. — Brzojavna agentura je sporočila iz Varšave:

Predsednik Mosciški je sprejel resignacijo Slawekovega kabineta.

Kot piše vladni organ "Gazeta Poljska" bo naloga novega ministrstva uveljaviti ustavno reformo, ki vsebuje ideal Pilsudskega.

MUSSOLINI IN TOSCANINI

Govori se, da bo dobil godbenik nazaj svoj potni list. — Cooper je zvedel, da je moral Toscanini odreči obisk v Bayreuth.

ROMA, Italija, 27. maja. — Vsa znamenja kažejo, da se je Mussolini sam lotil zadeve Toscaninija.

Uradno stališče ni še znano, a glasi se, da je dobil po vsem svetu znani dirigent, ki je bil v Bologni napaden od fašistov, od Mussolinija lastnoročno pismo v katerem pravi, da smatra njegov izgovor kot zadosten.

Toscanini bo dobil potni list, ki mu bo dovoljeval potovati v inozemstvo.

PARIZ, Francija, 27. maja. — Čikaki operni ravnatelj Emil Cooper je rekel danes, da je dobil iz Milana telefonsko poročilo, da Toscanini najbrž ne bo vodil orkestra pri slovesnostih, ki se bodo vršile prihodnji mesec.

Cooper je rekel, da sam ni mogel govoriti z slavnim dirigentom.

VES NEW JERSEY NASPROTUJE PROHIBICIJI

Republikanci in demokrati zahtevajo prekliti 18. amendmenta. — Demokratiški gubernerski kandidat Moore je obljubil takojšnje korake proti prohibiciji.

Obe veliki stranki, republikanska in demokratska, sta imeli v Trentonu svoje državne konvencije.

Obe sta edini v tem, da se odstrani 18. amendment, oziroma, narodno prohibicijo, ter se prepusti državam, da uredi to vprašanje.

Glede tega pravijo republikanci:

— Mi smatramo za potrebno, da republikanska stranka prekliti 18. amendment ter sprejme postavko, ki bo dajala državam pravico, da odločajo same v tem pogledu. Mi smo proti povratku salona.

Demokratiški gubernerski kandidat Moore je pojasnil stališče demokratske stranke takole:

— Demokrati New Jerseyja soglašajo z milijoni patriotičnih mož ter žensk ter zahtevajo, naj se prekliti 18. amendment ter se prepusti državam, da sama sprejme postavke, ki bodo koristile vsem.

— Če bom izvoljen gubernerm, bom smatral za svojo dolžnost, da zahtevam od zakonodajne preklic Hobartovega amendmenta, ki prepoveduje kongresu brigati se za prekliti 18. amendmenta.

— Država New Jersey naj stoji na čelu gibanja za prekliti amendmenta.

NOVA VOJNA NA KITAJSKEM

Vstasi v južnih provincah so začeli rožljati z orožjem, v namenu, da dobe splošno podporo.

SHANGHAI, Kitajska, 27. maja. — Vse kaže, da se bliža Kitajski nova državljanska vojna. Vladni krogi ter južni vstasi so izdali precej državnih ugotovila.

Predsednik Kaj-Sek je v ponedeljek odločno posvaril vstase v Kwantung in Kwangsi provinciah. Zapretil jim je, da bo šel z orožjem nanje, če se takoj ne pomirijo.

V Kantonu je bila odrejena najstročja cenzura in vsled tega se javnost ne more zanašati na privatna poročila. Tam imajo poglavito besedo komunisti, ki so že večkrat izjavili, da se bodo do skrajnosti borili proti nankinški vladi.

Južnjaki koncentrirajo vojaštvo ter se pripravljajo na odločilni udarec.

V kantonskih municijah se dela noč in dan.

SIAMSKEMU KRALJU SE OBRAČA NA BOLJE.

WHITE PLAINS, 27. maja. — Siamski kralj Prajadhipok, bo kmalu popolnoma okreval od operacije na očeh. Operacija je bila težavna in nevarna. Završil jo je newyorški zdravnik dr. Wheeler.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

BOLJŠEVIŠKI SUBMARIN. SE JE POTOPILO

Tekom manevrov se je potopil submarin, kate-rega pa ne morejo rešiti. — Leži v globini 60 čevljev.

LONDON, Anglija, 27. maja. — Neko poročilo iz Rige pravi, da se je malo pred ponočjo ugotovilo pozicijo potopljenega ruskega podmorskega čolna št. 9. Morje na onem mestu je približno 60 čevljev globoko.

Poročilo dostavlja da je bila katastrofa posledica eksplozije. Poročila Exchange Telegrapha pravijo da leži podmorski čoln v Finskem zalivu manj kot sto milj vstran od Helsingforsa.

MOSKVA, Rusija, 27. maja. — Danes je bilo objavljeno, da je zadela rusko iztočno brodovje velika nesreča.

Podmorski čoln ki se je z drugimi ladjami v petek udeležil manevrov, ni prišel zopet na površje.

Istočasno z objavo sta odšli dve letali in nadaljni submarini na mesto nesreče.

Na površini vode so našli le sledove olja.

Pozneje so bile odposlane druge ladje na dotično mesto ter vprizorile poskuse, da ga dvignejo, a dose-daj še zman.

NEMSKI KABINET SE JE ZAHVALIL CURTIUSU

BERLIN, Nemčija, 27. maja. — Državni kancelar Brüning je predlagal v današnji kabinetski seji, naj se izreče nemškemu zunanjemu ministru Curtiusu zahvalo za njegove uspehe, ki jih je dosegel na zadnjih sejah Lige narodov. Brüningov predlog je bil soglasno sprejet.

ODLIKOVANJE KAPITANA AHRENBERGA

STOCKHOLM, Švedska, 27. maja. — Švedski letalec Alb'n Ahrenberg, ki je pomagal rešiti angleškega raziskovalca Courtlanda, je bil danes odlikovan z zlato kolajno. Imenovan je bil tudi kapitanom švedske vojne mornarice. Dosedaj je bil kapitan v trgovski mornarici.

ALFONSO JE KRIMINALEC

Generala Primo de Rivera je imenoval diktatorjem, namestu da bi ga dal ustreliti. — Kralj je odgovoren za eksekucije v Jaci.

MADRID, Španija, 27. maja. — Najvišje špansko sodišče je označilo bivšega španskega kralja Alonsa za kriminalca.

Sodišče ga dolži, da je zagrešil zločinsko dejanje, ker ni dal leta 1923 usmrtiti generala Miguela de Rivera, ki je povzročil revolucijo. Namestu, da bi ga dal usmrtiti, ga je imenoval španskim diktatorjem.

Nadalje je dovolil, da je bila kršena vsbja iz 1878 ter je s tem odgovoren za vse eksekucije, ki jih je odredil general de Rivera.

Riveri je sledil v isti lastnosti ministrski predsednik Damaso Berenguer, ki je s kraljevim dovoljenjem odredil eksekucije v Jaci.

Justični minister Fernando de los Rios je izdal povelje, naj sestavi natančen seznam vse lastnine, ki pripada raznim katoliškim bratovščinam. Katoliški krogi se boje, da bo vlada proglasila vso cerkveni lastnino za državno last, kot se je že zgodilo leta 1837. Tozadnja odredba je postala neveljavna leta 1871, ko je bil sklenjen konkordat z Vatikanom, ki je še vedno veljaven.

BRAT PILSUDSKEGA V NO- VEM POLJSKEM KABINETU

LONDON, Anglija, 27. maja. — Iz Varšave poročajo, da je stvoril dosedanji trgovski minister Prystor novi kabinet. Finančnim ministrom je bil imenovan brat diktatorja Pilsudskega, Jan Pilsudski.

BRIAND BO OSTAL NA SVOJEM MESTU

PARIZ, Francija, 27. maja. — Aristide Briand bo tudi v bodoče francoski zunanji minister. Tovarisi so ga pregovorili, da je umaknil svojo resignacijo.

IRSKI MINISTER GOST NEMSKÉ VLADE

BERLIN, Nemčija, 27. maja. — Irski minister MacDilligan je bil danes sprejet kot gost nemške vlade. Pri sprejemu so govorniki poudarjali, da vladajo med nemškim in irskim narodom že od nekdanj prijateljski odnosi.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je zanesljivo varno in zato koristno za vas, ako se pošljete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Pri nas naloženi zneski prinašajo obresti po 4% že s prvim dnem vsakega meseca.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecov točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na izdanih potrdilih.

Naslovljenec prejme torej denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecov in s tem zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravilnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nezgode pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih drugih tudi na sodnji v stari domovini.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street. New York, N. Y.
Telephone Barclay 7-0380 ali 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inosemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3375

JASNITI SE JE PRIČELO...

Pred kratkim so odkrili na Cornell univerzi spomenik 264 bivšim študentom, ki so padli v svetovni vojni.

V zvezi s tem so se vršile velike svečanosti. Govoril je tudi predsednik Hoover, in njegov govor je vseboval sledeče značilne besede:

— Niti s tem spomenikom, niti z drugimi spomeniki ne mislimo poveljevat vojne oziroma ponovno vzbujati duha sovraštva. Mi ne proslavljamo vojne, pač pa pogum, zvestobo in žrtve onih, ki so dali svoje življenje za domovino. Mi postavljamo te spomenike, ker se spominjamo idealov, v katere smo tedaj verovali!

Skoro bi začeli domnevati, da so nas spravili pod napadnimi pretvezami v vojno.

Vse kaže, da so se tudi Hooverju odprle oči ter je začel uvidevati krivico Versailleske pogodbe.

Pogodba, ki je bila sklenjena v Versaillesu, se roga pravici in pravičnosti. In kako tudi ne, saj sta jo narekovala sovraštvo in osveta.

Hoover se je mudil za časa vojne v Evropi kot načelnik ameriške pomožne akcije. Tedaj je imel dosti prilike, da se je prepričal o "plemenitih" vojnih ciljih bojujočih se.

Tedaj je vsepovsod grmel: — Militarizem je treba iztrebiti! Civilizacija je treba rešiti!

Ameriški narod so neprestano pitali s takimi in podobnimi frazami: —

— Na svetu je treba ustvariti resnično demokracijo! Bojujemo se za to, da onemogočimo vse bodoče vojne!

To so bili "ideali", v katere je tedaj verjela pretežna večina ameriškega naroda.

Te "ideale" je še okrepilo Wilsonovih štirinajstero točk, katere je pa Clemenceau v Versaillesu takoj vrغل pod mizo.

In s točkami vred so zleteli pod mizo vsi "plemeniti" cilji zaveznikov, v katere smo tedaj verovali.

V Versaillesu se je pokazalo, da so bili cilji zaveznikov pohlep po zemlji ter širjenje vojnega sovraštva za vse večne čase.

To so bili cilji, za katere je tekla po bojnih poljanah Flandrije in Francije kfi ameriške mladine, to so bili "ideali" za katere je žrtvovalo na tisoče Amerikancev svoje življenje.

Nad vse razveseljivo je dejstvo, da so začeli Amerikanci uvidevati, da so jih zavezniki izdali in prodali.

Iz Slovenije.

Strašna smrt družinskega očeta.

14. maja se je pripetila nedelja od žabniške postaje strašna smrtna nesreča, koje žrtev je 50-letni krovski mojster Grošelj Jakob, doma iz Železnikov.

Grošelj se je podal na vse zgodaj od doma. Namenjen je bil na Bled in v okolico, da povpraša po delu. Bil je vedno skromen in delaven, ker mu je bilo treba skrbeti za številno družino. Trudil se je zlasti zadnje čase, ko je gradil pod Šmarjetno goro pri Kraju lastni dom. Mož pa se je v lastno nesrečo premislil in namesto na Bled je krenil po opravkih v Škofjo Loko. Proti večeru se je vračal proti domu v Drulovko, kjer stanuje družina. Bil je nekoliko vinjen in ja zašel v bližini žabniške postaje s poljske poti na železniško progo, kjer je o mahnil in truden zaspal. Prebudil ga je po 19. uri neki turist iz Ljubljane, ga opozoril na nevarnost in ga poizkušal spraviti na poljsko pot. Mož, ki je bil še v omotičnem stanju, pa se je vznevoljil in mu kar tako zagrozil, da ga bo z noem, ki ga pa, kakor je preiskava pozneje dognala, sploh ni imel. Ko je turist videl, da beseda ne pomaga, je odšel po progi in je v Škofjo Loko na postaji obvestil o zadevi službojočega uradnika, ta pa postaja v Kranju.

Ker je pa vlak, ki prihaja v Ljubljano pred 21. uro, že odpeljal iz Kranja, je bil obveščen le vlakovodja turizmovskega vlaka, da nekdo leži na progi v bližini žabniške postaje. Na označenem mestu je turistovski vlak tudi obstal, a ob progi je železniško osebo našlo v krvi ležečega trupla. V Škofjo Loko so na postaji takoj obvestili o dogodku orožniško postajo in kmalu se je podala patrulja z županom Hafnerjem vred proti žabnici.

Nesrečnega, ki ga je vsekakor povzročil osebnostni vlak, so spravili v mrtvašnico v žabnici. Telo ni bilo popolnoma nič poškodovano, le glava je strašno razmesarjena in je smrt nastopila takoj. Tragični dogodek je globoko pretresel devetčlansko družino, ki je izgubila dobrega, skrbnega očeta. Demon alkohol je zopet enkrat zahteval strašno žrtve. Dogodek pa je tem bolj žalosten, ker je nesrečni Jakob Grošelj bil drugače trezen mož in si je na praznik pač mimogrede privoščil pijačo, ki ga je na poti zmogla in spravila v prerano smrt.

Dva požara na Dolenjskem. Ni še dolgo, ko je gorelo v Gorenji Pirošici pa sta že zopet dve požarni nesreči zadeli tukajšnji okoliš. Te ni je postala žrtev plamenov hiša posestnika Jožeta Hribarja v Jablancah občina Kostanjevica ob Krki. Požar je nastal zgolj po nesrečnem naključju. Posestnikova žena je kritičnega dne zakurila v peč s suhihmi drvmi. Le za trenutek se je odstranila v sobo k otroku, pa je naključje hotelo, da so se v tem času užgale saje pred pečjo. Ker je bila kuhinja brez dimnika, po vrhu pa še obok nad kuhinjo lesen, se je gorljiv material hitro užgal in je plamen v nekaj trenutkih objel vse poslopje. Sreča v nesreči je, da je hiša stala na samotnem prostoru, ker bi sicer požar zahteval več žrtev. Reševalcem se je posrečilo rešiti vsaj hlev in bližnji kozolec pred ognjenim elementom.

Na mesto požara so prvi prihiteli mimoidoči delavci kopači, za njimi pa gasilci iz Kostanjevice z motorno brizgalno, ki pa se zaradi pomanjkanja vode ni mogla uveljaviti. Zgorelo je vse pohištvo, obleka, živež in drugo, tako da je prizadela škoda prav občutna.

Dimežev sin zasačen pri cerkveni tatvini. Po ljubljanskih cerkvah so že dalje časa opažali cerkveniki in drugi uslužbeni, da zmanjkuje iz nabiralnikov drobiž. Pripetilo se je tudi da je našel cerkveniki v tej ali oni cerkvi zjutraj ali zvečer puščico vlomljeno in je neznan tat pobral iz nje, ne samo drobiž marveč tudi kakkega kovača. Policija je bila seveda na te tatvine opozorjena, a navzlic primerni pažnji tatu ni mogla izslediti. Prijet je bil šele davi in sicer ga je zalotil mož postave ravno pri poslu.

Usoda v osebi civilnega stražnika je zalotila starega grešnika 69. letnega Janeza Kušarja v franciskanski cerkvi okrog 7. zjutraj, kmalu po maši. V cerkvi je bili tedaj le malo ljudi in je Janez Kušar počakal, da so počasi še ti odšli ven. Čim je menil, da je sam, se je pomaknil iz klopi proti cerkveni pušici, ob zakristiji se še nekajkrat previdno ozrl in pričel delati. S konico noža se mu je posrečilo odprti puščice nekoliko razširiti, naker je jel ščegetati kovače, ki so se nahajali notri, in jih puliti iz puščice. Posel mu je šel očividno prav dobro od rok, čeprav je močno hitel. Namenil se je že k odhodu, ko je nenadoma začel za seboj korake in je naslednji hip položil nanj roko, ki je bil ves čas opazoval sumljivega berača, skrit za nekim stebrom v cerkvi. Ni se motil v sodbi, da je neznanec majhne cerkveni tat in se mu je čakano izplačalo. Kušar je takoj priznal, kdo je in se aretaciji ni prav nič upiral. Rade volje je sledil stražniku na policijo, kjer so ga takoj prepoznali tudi drugi kriminalni organi.

Pri telesi preiskavi so našli pri Janezu Kušarju 6 kovačev in za okrog 200 Din kovanega drobiža, o katerem je priznal, da ga je nakradel deloma po ljubljanskih, deloma po podeželskih cerkvah.

Janez Kušar je star, vsem varnostnim oblastvom dobro znan kriminalni tip. Za seboj ima izredno burno preteklost in je nezakonski sin slovitega kranjskega razbojnika in roparja Dimeža, ki je bil svoj čas strah in trepet vse dežele. Matil njegova je bila kuharica, ki je živela v štajerskem Gradcu in nato prišla za njegovim očetom Josipom Zhercem, imenovanim Dimežem, v naše kraje. Janez Kušar se je rodil nekje v ljubljanski okolici — karščen je bil šele z 9 leti — in se je pričel, čim je dorastel, potepati, dokler ni stopil v službo pri mornarici, v kateri je služil več let. Ko je dal mornju slovo, se je zadrževal nekaj časa ob morskimi mestih, kjer je zašel v najbolj propalo družbo. Ječo je okusil že v Trstu, nakar se je po prestani kazni pritepel nazaj v ljubljansko okolico, kjer je popolnoma posnemal svojega očeta, ki je zgorel nekako pred 35 leti v črnuški opekarni kamor se je bil skril, ko so ga zasledovali in pozneje obkolili orožniki. V teku let je

Dan na to je bil v Trsteniku, občina St. Rupert, po udaru strele povzročen požar pri posestniku Jerovšku Jožetu. Strela je okrog pol 15. ure udarila v skedenj z živinskimi hlevom. Vstopila je vrhu strehe in jo je po lesenih tramovih ubrala v živinski hlev, kjer je ubila poldrugoletnega vola. Ker je bil skedenj kirit s slamo se je ogenj z bliskovitostjo razširil in je bila vsa pomoč zaman.

V kratkem času sta prihiteli na mesto požara gasilni društvi iz Mirne in iz St. Ruperta ki pa sta se morali omejiti zgolj na lokaliziranje požara. Posestnik trpi precejšnjo škodo, a je zavarovan samo za 7000 Din.

Dimežev sin zasačen pri cerkveni tatvini.

Po ljubljanskih cerkvah so že dalje časa opažali cerkveniki in drugi uslužbeni, da zmanjkuje iz nabiralnikov drobiž. Pripetilo se je tudi da je našel cerkveniki v tej ali oni cerkvi zjutraj ali zvečer puščico vlomljeno in je neznan tat pobral iz nje, ne samo drobiž marveč tudi kakkega kovača. Policija je bila seveda na te tatvine opozorjena, a navzlic primerni pažnji tatu ni mogla izslediti. Prijet je bil šele davi in sicer ga je zalotil mož postave ravno pri poslu.

Usoda v osebi civilnega stražnika je zalotila starega grešnika 69. letnega Janeza Kušarja v franciskanski cerkvi okrog 7. zjutraj, kmalu po maši. V cerkvi je bili tedaj le malo ljudi in je Janez Kušar počakal, da so počasi še ti odšli ven. Čim je menil, da je sam, se je pomaknil iz klopi proti cerkveni pušici, ob zakristiji se še nekajkrat previdno ozrl in pričel delati. S konico noža se mu je posrečilo odprti puščice nekoliko razširiti, naker je jel ščegetati kovače, ki so se nahajali notri, in jih puliti iz puščice. Posel mu je šel očividno prav dobro od rok, čeprav je močno hitel. Namenil se je že k odhodu, ko je nenadoma začel za seboj korake in je naslednji hip položil nanj roko, ki je bil ves čas opazoval sumljivega berača, skrit za nekim stebrom v cerkvi. Ni se motil v sodbi, da je neznanec majhne cerkveni tat in se mu je čakano izplačalo. Kušar je takoj priznal, kdo je in se aretaciji ni prav nič upiral. Rade volje je sledil stražniku na policijo, kjer so ga takoj prepoznali tudi drugi kriminalni organi.

Pri telesi preiskavi so našli pri Janezu Kušarju 6 kovačev in za okrog 200 Din kovanega drobiža, o katerem je priznal, da ga je nakradel deloma po ljubljanskih, deloma po podeželskih cerkvah.

Janez Kušar je star, vsem varnostnim oblastvom dobro znan kriminalni tip. Za seboj ima izredno burno preteklost in je nezakonski sin slovitega kranjskega razbojnika in roparja Dimeža, ki je bil svoj čas strah in trepet vse dežele. Matil njegova je bila kuharica, ki je živela v štajerskem Gradcu in nato prišla za njegovim očetom Josipom Zhercem, imenovanim Dimežem, v naše kraje. Janez Kušar se je rodil nekje v ljubljanski okolici — karščen je bil šele z 9 leti — in se je pričel, čim je dorastel, potepati, dokler ni stopil v službo pri mornarici, v kateri je služil več let. Ko je dal mornju slovo, se je zadrževal nekaj časa ob morskimi mestih, kjer je zašel v najbolj propalo družbo. Ječo je okusil že v Trstu, nakar se je po prestani kazni pritepel nazaj v ljubljansko okolico, kjer je popolnoma posnemal svojega očeta, ki je zgorel nekako pred 35 leti v črnuški opekarni kamor se je bil skril, ko so ga zasledovali in pozneje obkolili orožniki. V teku let je

Janez Kušar je star, vsem varnostnim oblastvom dobro znan kriminalni tip. Za seboj ima izredno burno preteklost in je nezakonski sin slovitega kranjskega razbojnika in roparja Dimeža, ki je bil svoj čas strah in trepet vse dežele. Matil njegova je bila kuharica, ki je živela v štajerskem Gradcu in nato prišla za njegovim očetom Josipom Zhercem, imenovanim Dimežem, v naše kraje. Janez Kušar se je rodil nekje v ljubljanski okolici — karščen je bil šele z 9 leti — in se je pričel, čim je dorastel, potepati, dokler ni stopil v službo pri mornarici, v kateri je služil več let. Ko je dal mornju slovo, se je zadrževal nekaj časa ob morskimi mestih, kjer je zašel v najbolj propalo družbo. Ječo je okusil že v Trstu, nakar se je po prestani kazni pritepel nazaj v ljubljansko okolico, kjer je popolnoma posnemal svojega očeta, ki je zgorel nekako pred 35 leti v črnuški opekarni kamor se je bil skril, ko so ga zasledovali in pozneje obkolili orožniki. V teku let je

Janez Kušar je star, vsem varnostnim oblastvom dobro znan kriminalni tip. Za seboj ima izredno burno preteklost in je nezakonski sin slovitega kranjskega razbojnika in roparja Dimeža, ki je bil svoj čas strah in trepet vse dežele. Matil njegova je bila kuharica, ki je živela v štajerskem Gradcu in nato prišla za njegovim očetom Josipom Zhercem, imenovanim Dimežem, v naše kraje. Janez Kušar se je rodil nekje v ljubljanski okolici — karščen je bil šele z 9 leti — in se je pričel, čim je dorastel, potepati, dokler ni stopil v službo pri mornarici, v kateri je služil več let. Ko je dal mornju slovo, se je zadrževal nekaj časa ob morskimi mestih, kjer je zašel v najbolj propalo družbo. Ječo je okusil že v Trstu, nakar se je po prestani kazni pritepel nazaj v ljubljansko okolico, kjer je popolnoma posnemal svojega očeta, ki je zgorel nekako pred 35 leti v črnuški opekarni kamor se je bil skril, ko so ga zasledovali in pozneje obkolili orožniki. V teku let je

Janez Kušar je star, vsem varnostnim oblastvom dobro znan kriminalni tip. Za seboj ima izredno burno preteklost in je nezakonski sin slovitega kranjskega razbojnika in roparja Dimeža, ki je bil svoj čas strah in trepet vse dežele. Matil njegova je bila kuharica, ki je živela v štajerskem Gradcu in nato prišla za njegovim očetom Josipom Zhercem, imenovanim Dimežem, v naše kraje. Janez Kušar se je rodil nekje v ljubljanski okolici — karščen je bil šele z 9 leti — in se je pričel, čim je dorastel, potepati, dokler ni stopil v službo pri mornarici, v kateri je služil več let. Ko je dal mornju slovo, se je zadrževal nekaj časa ob morskimi mestih, kjer je zašel v najbolj propalo družbo. Ječo je okusil že v Trstu, nakar se je po prestani kazni pritepel nazaj v ljubljansko okolico, kjer je popolnoma posnemal svojega očeta, ki je zgorel nekako pred 35 leti v črnuški opekarni kamor se je bil skril, ko so ga zasledovali in pozneje obkolili orožniki. V teku let je

Janez Kušar je star, vsem varnostnim oblastvom dobro znan kriminalni tip. Za seboj ima izredno burno preteklost in je nezakonski sin slovitega kranjskega razbojnika in roparja Dimeža, ki je bil svoj čas strah in trepet vse dežele. Matil njegova je bila kuharica, ki je živela v štajerskem Gradcu in nato prišla za njegovim očetom Josipom Zhercem, imenovanim Dimežem, v naše kraje. Janez Kušar se je rodil nekje v ljubljanski okolici — karščen je bil šele z 9 leti — in se je pričel, čim je dorastel, potepati, dokler ni stopil v službo pri mornarici, v kateri je služil več let. Ko je dal mornju slovo, se je zadrževal nekaj časa ob morskimi mestih, kjer je zašel v najbolj propalo družbo. Ječo je okusil že v Trstu, nakar se je po prestani kazni pritepel nazaj v ljubljansko okolico, kjer je popolnoma posnemal svojega očeta, ki je zgorel nekako pred 35 leti v črnuški opekarni kamor se je bil skril, ko so ga zasledovali in pozneje obkolili orožniki. V teku let je

CENA
DR. KERMOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH-SLOVENIAN READER)

Stane samo
\$2.—

Narodita ga pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York City

bil Kušar 32-krat kaznovan in je bila njegova največja kazen 8 let, najmanjša 1 dan. Vmes je sedel v ječi po 5, po 2 in po 1 leto, nekajkrat pa tudi samo po par mesecev.

Kušar ima zabranjen povratek v Ljubljano, a ga to seveda ni moglo zadrecati, da ne bi od časa do časa prišel v metropolo, iz katere ni nikoli odhajal brez novega greha. Morda bi se mu posrečilo nezakonsno odnesti pete tudi to pot, če se ne bi slučajno nahajal v franciskanski cerkvi stražnik v civilu, ki ima zaslugo, da je sedaj stari grešnik zopet na varnem in bo zaradi svoje starosti najbrže komaj še kdaj stoil po svobodno solnce.

Sleparstvo v izmišljeno dedščino.

Pred kratkim je bilo poročano o drznem sleparju Slavku Slomšku, ki se je klatil po Zasavju in je po hribovskih vaseh osleparil več lju-

di za razne zneske. Pravil jim je, da je zastopnik celjskega sodišča, ki ga je poslalo, a izterja od strank zneske za kolkovino, stranke pa da bodo prejele zato potem večje zneske dolarjev.

Ko je čitala v časopisu zgodbo o treh sleparstvih Angelca iz Strahovca, se je takoj zavedla, da je tudi sama med osleparjenim. Tudi pri njej se je zgledil mlad gospod, star okoli 25 do 30 let, in se ji je predstavil za Koruna, bančnega uradnika iz Celja. Povedal ji je zgodbo o izredni sreči, ki jo je doletela kar čez noč. Angela je imela pred leti nezakonskega otroka s Polde-rom, ki se je izselil kasneje v Francijo. Tam ga je obsula sreča z vsem svojim blagoslovom. Polde je postal bogatin in je te dni nenadno preminul. O bogatinski smrti je dobilo po pripovedovanju mladega gospoda celjskega Depozitna banka brzojavno sporočilo, da je pokojnik zapustil svojemu nezakonskemu otroku 100.000 Din v francoskih frankih. Ker je denar med tem že tudi dospel na pošto v Celje, je ravnateljstvo poslalo k Angelci svojega uradnika, da uredi z njo vse potrebno za prepis in dvig.

Prijazni gospod je Angelci se raztolmačil, da mora odšteti za pooblastilo 107 Din za kolke. Angelca je urno izročilo požrtvovalnemu bančnem uradniku zahtevani znesek. Ob slovesu ji je gospod ponovno zagotovil, naj se v teku enega tedna zgleda v Depozitni banki v Celju, kjer bo dobila veliko zapuščino v gotovini.

Pa je bila zaman Angelčina pot po denar. Ostalo ji je le ničevno potrđilo neznanega sleparja.

Kakor menijo orožniki, ki zasledujejo sleparja, sta nepridiprava Korun in Slavko Slomšek ena in ista oseba, neznanega imena, ki živi na račun lahkovernosti podeželskih prebivalcev.

Iz Jugoslavije.

Uboj v silobranu.

V vasi Proboju pri Ljubuškem se je zgodil uboj v silobranu. 32-letni Vid Gavran, oče treh otrok, se je vrnil pijan iz Vrtine domov v Proboj, kjer je pre hišo svojega tasta Nikole Zovka naletel na 18-letnega Tomislava Borasa, ki se je razgovarjal z njegovo svačijo. Gavran je zahteval, da se mladenič odstrani. V tem je pa tudi že zagrabil nož, skočil za mladeničem in ga udaril z nožem. K sreči je bil nož v nožnici, tako da mu ni prizadel večje poškodbe. Med tem ko je Gavran skušal dobiti nož iz nožnice, je Boras izza prsu potegnil svoj nož in ga z vso silo zabodel Gavranu v srce, tako da se je ta mrtev zgrudil na tla. Orožniki so ubijalca aretirali in ga izročili v zapore v Mostarju.

Obsodba vaških ponarejevalcev tisočakov.

Pred varaždinskim sodiščem se je vršila razprava proti trem vaškim ponarejevalcem tisočakov. Marca se se pojavili v Hrvaškem Zagorju v prometu štiri ponarejeni tisočaki. Preiskava je ugotovila, da je bankovce izdelal posestniški sin Stjepan Horvat-Čelšiš iz Ščepanje, njegov brat Gjuro jih je spravil v promet, a njun 63-letni oče Lovro

je vzel denar, ki ga je Gjuro dobil za falzifikate. Tisočaki so precej dobro ponarejeni in jih je zbirati počasi težko ločiti od pravih. Zato jih je tudi Gjuro v mraku spravil med ljudi. Vsi trije so se izgovarjali, da so prišli na misel opnarejanja denarja zaradi zadolženosti. Obsojeni so bili: Stjepan na poldrugo leto ječe in 600 Din globe, Gjuro pa na eno leto.

POZOR

Zupljanom Sv. Cirila v New Yorku se naznanja, da napovedane prireditve "Prosvetnega društva Bled" za nedeljo, maja 31. ne bo radi bližajoče se petnajstletnice cerkve in župnije. Udeležite pa se zato v tem obilnejšem številu imenovane cerkvene prireditve: sv. maše ob 10. uri, opoldne banketa, zvečer veselice.

Odbor

Peter Zgaga

— Kaj bi storil če bi ti rekel, da si osel?
— Tožil bi te.
— Kaj pa če bi si samo mislil?
— Nič. Misel ni tožljiva.
— Torej si pa samo mislim.

— Vaša angorska mačka je res lepa.

— Kako bi ne bila, saj je vredna 50 dolarjev.

— 50 dolarjev? Pred dnevi ste pa trdili da stane 30.

— Že res, toda ta čas je pojedla dva harška kinarčka po 10 dolarjev.

— Po pravici lahko trdim, da moji odjemalci od dne do dne rasto.

— To je pa res čudno v tako hudi krizi. Kaj pa prodajaš?

— Otroške oblečke.

— Danes sem doživel pri zobozdravniku veliko radost.

— Radost pri zobozdravniku?

— Da, kar pomislil, ko sem prišel k njemu, sem videl, da sedi na stolu moj bivši zobozdravnik in si da plombirati zobe.

— Ker si prišel smoti tako pozno domov sem sklenila, da tri dni ne spregovorim s teboj niti besedice.

Toda danes imamo goste in moram svoj sklep izpremeniti.

— Škoda! Ali bi ne mogel imeti teh tri dni na dobrem za prihodnji teden?

— Že zopet hočeš v gostilno čeprav veš, da moramo prihodnji teden plačati najemnino!

— Toda, draga ženica, do takrat se gotovo vrnem.

— Kakšen je vaš poklic?

— Kolektor sem.

— To mora biti zaporno delo, kaj ne? Nikjer niste dobrodošli.

— Baš nasprotno. Večina ljudi me prosti, naj pridem drugič.

— Kaj? Danes hočeš obleti to tanko oblečko, ko je tako hladno?

— Zaponni si enkrat za vselej, dragi moštček, da ženske v novi obleki nikoli ne zebe.

Moric pride iz šole in pravi:

— Papa, učitelj me nima rad, najbrž bom imel v računstvu nezadostno.

Prebrisani oče hoče to preprečiti in da sinčka krstili. Ob koncu leta pa ima Moric kljub temu v računstvu nezadostno. Start in njegova žena se čudita, Moric jima pa pojasni:

— Kaj hočemo, mi kristjani nismo nadarjeni za računstvo.

Gospod, ali imate morebiti kakšno miloščino za siromaka ki pod milim Bogom nima nič drugega kakor dve nabiti pištolli?

Mene desna nogo strašno boli, gospod doktor!

— To je starost moj dragi, starost!

— Kako? Starost? Saj je leva noga ravno tako stara kakor desna, pa me nič ne boli!

Neki žurnalst je zapustil pol drugi milijon dolarjev.

Pa pravijo, da se ne gode več čudeži na svetu.

Neki mož, ki je pretepel svojo ženo, je bil obsojen na devdeset dni ječe.

Če pa žena ustrelji svojega moža, je ponavadi oproščena.

Mussolini je cepnil s konja in se je precej pobil.

Vse se ga je naveličalo. Celj ključa katero je jahal, se ga je iznebila.

Toda Mussolini ne pozna šale. Mussoliniju je vse zares.

Kaj to storil s konjem, ki je bil nefašističen in tako nepatriotičen, da se ga je otresel?

Najbrž ga bo dal ustreliti v hrbet, kot je dal ustreliti na Bazovici one Slovence, ki so se ga hoteli otresti.

Special Interest Accounts

Vsak, kdor še n

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GOESTA TOERNEQVIST:

IZGUBLJEN NOVEC

Ko se je voz cestne železnice št. 5555 proge št. 105 ustavil na Emilovem trgu, je izstopila starejša dama v veliko olajšanje ostalih potnikov. Bila je namreč precej obilna in je imela s seboj tudi psa, ki je neprestano bevsal. Prostor, ki se je tako izpraznil, je zasedel deček, čigar vnajost je razodevala, da je tekač.

Mirno je sedel na mesto izstopivše gospe in brskal po denarnici, da bi plačal voznino. Ko je pa iskal po denarnici, je nekaj zažvenketalo po tleh. Fantu je postalo takoj jasno, da je izgubil novce.

Plačal je voznino z drugim denarjem, potem pa se je sklonil in začel iskati med prečkami na tleh. Prežal je tudi na prostor, ki je rezal med širokima nogama gospoda Razkoračnika in med skorenjci gospodične Elvire Smaragdove ter med njimi. Opazil ni ničesar.

Gospa Zelenka, ki je sedela poleg tekača, se je, ne da bi se tega zavedla, zanimala za izgubljeni novce in zasledovala iskanje. Neki starejši gospod, ki je imel na sebi nekaj stridskega, a je bil dober znanelec policije, je tudi z največjo pobudo pomagal iskati.

— Koliko pa si izgubil? ga je vprašal gospod Razkoračnik.

— Mislim, da je bilo petdeset par, — je rekel tekač.

— Psi škoda je malenkostna. Boga zahvali, da ni bil zlatnik!

Po teh besedah se je pogreznil vase.

Tekač je goledal, kakor da bi hotel reči: — Kaj pa ti veš, kaj pomeni to zame! — in iskal dalje, kakor da je izgubil najmanj zlatnik.

Med vožnjo takšne cestne železnice ni posebnih laprembov in tako se je zgodilo, da je kmalu kar šest ljudi iskalo izgubljeni novce. Iskali so smotno in z veliko vnemo, kakor da se je izgubil velik denar.

Tedajci pa je tekač prekinil iskanje. Odprl je še enkrat denarnico in znova prešel njeno vsebino. Očividno je bil zelo pošten deček, kajti ko je prešel novce, se je obrnil k vsemu občinstvu in rekel:

— Dejal sem, da sem izgubil petdeset par. Oprostite, pravkar sem se prepričal, da se motim! Izgubil sem samo dvajset par.

Nato je zopet začel iskati.

— Dvajset par! — je vzkliknil gospod Razkoračnik. — Saj je vendar vse eno, če jih imaš ali ne!

Tekač je pogledal govornika z u žaljenim pogledom in ni nehal iskati med prečkami. Pod je bil ves prazen.

— Najbrže moraš napraviti točen obračun, kaj? — je zdajci vprašala gospa Zelenka.

Nu, to je bil tisto!

— Prejel sem od neke gospe en tisoč dvesto dinarjev osemdeset par, zdaj imam pa samo bankovce in

šestdeset par. Veste, šef je tako natančen v računih. Prejšnji blagajnik je izgubil in odnesel skoro pol milijona dinarjev.

— Če je tako, ti moramo vsi pomagati. — je povzela gospa Zelenka in jela brskati po svoji denarnici.

Nihče ni hotel biti zadnji v plementi tekmi, da se tekaču nadoknadi izgubljeni novce. Vsak je priložil nekaj. Tako se je polagoma nabrala vsota petnajst dinarjev in fantič je v zadregi ponavljal na vse strani besedo "hvala".

— Poštenje je vredno nagrade, — je segla v besedo tudi gospodična Smaragdova in je z omalovažujočim pogledom ošinila gospoda Razkoračnika, ki edini ni prispeval niti pare.

Cestna železnica se je med tem ustavila na Hmeljskem trgu, kjer je stala prodajalka tekačevega gospodarja.

Tedajci se je voznik sklonil in pobral s tal neka svetlega.

— Našel sem ga! — je dejal in lica so mu žarela od veselja. — Da se more novce tako daleč zakotaliti!

Izegnili je roko proti tekaču in rekel:

— Tukaj je tvojih dvajset par. Vzem!

Gospod Razkoračnik je postal pozoren.

— Kaj, velika vsota se je našla? Tedaj mora paglavce vrniti to, kar so potniki zbrali zanj!

Tekač je zardel do ušes in je takoj potegnil iz žepa denarnico, da

POZOR

Nekateri nam še vedno pišarijo na naš stari naslov — 82 Cortlandt Street, česar posledica so zamude in včasih se tudi kako pismo izgubi. Naš sedanji naslov je:

"GLAS NARODA"
216 West 18th St.,
New York, N. Y.

kar naj blagovolijo vsi vpoštevati. Kdor ima še stare zalepke, naj na nji popravi naslov, predno pismo odpošlje.

Uprava.

bi odšel, kar so mu ploknila do bra srca.

Oglasila se je gospodična Smaragdova:

— Fant moj, izroči vendar temu gospodu tistih dvajset par da mu zamašiš usta!

— Tekavec obraz se je nenadoma razvedril. Položil je dvajset par na površnik gospoda Razkoračnika, vstal, se vljudno priklonil na vse strani in izstopil.

Razkoračnik je nejevaljen stresel denar s površnika, da so ga požirle razpoke v vagonu. Očividno je bil zelo razjarjen, kajti rekel je:

— Prosim, zdaj lahko iznova iščete, kar se je izgubilo. Saj vam je menda v zabavo.

— Samo s to razliko, da ne boste vi nič pridobili, kajti za vas se ne bo zbiralo, — je rekla gospodična Smaragdova.

In Razkoračnik je med splošnim smehom osramočen izstopil.

USTRELJEN, KER NI MARAL

ŽIV V GROB

V Rimu je umrl predsednik tamkajšnjega tehniškega zavoda profesor Arnaldo Consorti. Truplo so položili na mrtvaški oder, dijaki so pa postavili častno stražo. Nenadoma pa se je pojavila v sobi, kjer je truplo ležalo, docentinja Terezina Borgnoli in je rekla dijakom, naj odidejo. Komaj pa so dijaki odšli, je docentinja vrata zaprla, kmalu nato pa je počil strel. Ko so ljudje prihiteli gledat, kaj je, so ugotovili, da je docentinja ustrelila mrtveca v srce. Policija je docentnjo takoj prijel, jo je pa po katkem zaslišanju zopet izpustila; povedala je namreč, da se je rajni profesor silno bal, da ga ne bi živlega pokopali in zato je docentnjo naprosil, naj ga še ustrelji da sigurno ne bo živ pokopan. Ker je hči pokojnega profesorja to izjavo potrdila, da so docentnjo izpustili.

ZAPRT PERON

Za vstop na peron na francoskih kolodvorih ne izdajajo posebnih peronskih vstopnic, ampak sme na peron le tisti, ki ima potniško karto. Neki Nemec, ki je živel v Parizu in ki bi bil rad počakal svojega brata prav na peronu, se je torej v svoji zadregi obrnil na nekega uradnika na kolodvoru s prošnjo za nasvet, kako bi je mogel na peron.

— Veste, pojditte čez kakih 10 minut tam-le doli na levi strani proti peronu, pa stisnite uradniku ki bo tam stal, 5 frankov v roke in šlo bo! — Nemec je res počaka 10 minut, potem pa je pa zavil s 5 franki v roki na levo. Tam je zelo diskretno stisnil uradniku pripravljenih 5 frankov v roko.

— Hvala lepa, gospod, — se je zahvalil uradnik. Ta glas se je pa zdel Nemcu zelo znan — čez se je torej in giej! — bil je to tisti uradnik, ki je Nemcu dal tako lep nasvet...

"Gospod profesor" in "gospod komorni pevec".

Na Dunaju se izdeluje v kanclojem uradu zakonski osnutek za oblastveno zaščito naslova "profesor" in "komorni pevec". Dunajska vlada bo predložila načrt parlamentu zategadel, ker se kladi po avstrijski prestolnici in drugih krajih republike vse polno ljudi, ki se izdajajo za profesorje in komorne pevce, včasih nimajo niti najmanjše pravice do teh naslovov. Policijsko ravnanje je že dobilo direktive, kako naj postopa z onimi, ki bi skušali zlorabiti omenjena dva naslova.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem posla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava "G. N."

IVAN ZORMAN:

"POTA LJUBEZNI"

Dr. F. J. KERN.

Pred nekaj tedni je izšla nova zbirka pesmi našega ameriškega pesnika Ivana Zorman. ("Pota ljubezni", 1931. Samozaložba. Cleveland. Lesbrey izdela Božidar Jakac. Strani 103. Tiskala Ameriška Domovina. Cena \$1.50).

To je pesnikova peta knjiga: Poezije (1919), Pesmi (1923), Lirični sprevi (1925), Slovenske (Jugoslav) Poetree (1927) in zdaj Pota ljubezni.

Ocenjeval sem prejšnja dela; naj rečem nekaj o njegovi najnovejši pesniški zbirki.

Čitatelje bodo najprej zanimali kratki podatki iz njegovega življenja.

Ivan Zorman se je rodil 28. aprila 1889 v Šmarju pri Ljubljani. Z očetom organistom pride kot štiri letni deček v Ameriko najprej v Ely, Minnesota. Od tam se preselijo v Calumet, kjer že v šestem letu nastopi v neki igri kot "mali mož". To je bila eno izmed prvih slovenskih igran v Ameriki. Z očetom je obiskal še druge naselbine, kakor Biwabik, Minn., Leadville, Colo. ter v drugi preživel tri leta v Minnesoti; nekaj časa na Ely, par semestrov pa v St. John's College blizu St. Clouda, kjer se je izšolalo več slovenskih fantov.

Napsled njegov oče sprejme službo organista na hrvaški fari v Clevelandu, kjer je ostal do smrti, poučujoč cerkveno in posvešeno petje, godbo in deloma dramatik.

Eno leto, 1898—1899, je pesnik zopet preživel v stari domovini, največ v okolici Kranja in v Velesevom pod vnožjem slikovitih Karavank in kamniških planin.

Ta kratki obisk je bil za mladega Zorman odločilnega pomena. Ko je leta 1898 na kranjskem pokopališču stal pre grobnim spomenikom našega največjega pesnika Franceta Prešerna, je desetletnemu fantu prišlo v glavo prepričanje, da bi ne mogel doseči večje sreče ne svetu, kakor postati slovenski pesnik.

Ko se vrne z očetom v Ameriko, prebira slovenske knjige, Dom in Sveto, Mohorjeve izdaje ter različno tujo literaturo in pesniška dela. Med tem se uči klavirja, orgel in drugih instrumentov, hodi v privatne višje šole in končno v "college", dokler se ne zaljubi do ušes in — oženi.

Od leta 1908 naprej ga redno srečujemo kot javnega delavca v Clevelandu. Vodil je dolgo vrsto let izvrsten pevski zbor Triglav, sodeloval pri igran, pisal in komponiral razne priljubljene pesmi, poučeval klavir, igral po angleških gledališčih in kabareti ter se bavil s pesnistvami.

To leto poučuje višji razred slovenske šole Narodnega Doma. Že leta 1912 napiše lepo priložnostno pesem prijatelju ob času promoviranja zdravnikom. Nahoja se v prvem zvezku poezij.

Leta 1926 se mu končno izpolni vroča želja, spat videti rojstno domovino, lepo Slovenijo, katero je opeval v prvih treh zvezkih pesmi. Sprejet je v domovini od slovenskih glasbenikov in pisateljev kot pravi umetnik, pesnik, pianist in skladatelj. Nekaj njegovih pesmi, ki jih je sam uglasbil, je že na repertoarju slovenskih koncertnih in opernih pevcev. Omenjam naj le nekatere: Brezi, Pomlad, Vprašanja, Oj večer je že Zajtje bele, Pesem starca, Spomin.

Pesnik živi na 6820 Edna Avenue v Clevelandu tih in mirno življenje. Vstaja ob 1. popoldne, spati gre ob 3. ali 4. uri zjutraj.

Soproga mu je pridna družica, marna marsikateremu slovenskemu "potniku" kot izvrstna kuharica in gostiteljica. Imata eno odraslo hčerko.

Francoski kritik in zgodovinar Talne pravi, da prouči umetnikovo delo, če hoče spoznati umetnika človeka. Pa se mi zdi, da velja tudi obratno: poznaj človeka, da boš lažje razumel njegovo delo. To je bil vzrok, da navajam gornje podrobnosti iz pesniškega življenja.

Več kritikov v ameriških slovenskih listih napisalo je daljše ocene o ravno kar izdani knjigi. Pridružujem se mnenju tistih, ki trdijo, da je to bržkone najboljšo delo našega pesnika.

Doim je bil v prvih dveh zvezkih mrtav in domovinskih pesmih in se je v lirskih sprevih pokazal mojštra erotične lirike, je v "Poti ljubezni" končno postal pesnik in prekro ameriških Slovencev-izseljencev.

Zbirka je bila tiskana le v 500 izvodih in marsikateremu čitatelju Glasu Naroda ne bo prišla v roke. Da bodo pa vseno mogli ceniti pesnika, bom navedel nekaj pesmi v celoti. Iz peterih odsekov v knjigi sem izbral tiste katere so name naredile poseben vtis.

Med razmišljujočimi pesnimi nam takoj v prvi pokaze svoj velik optimizem kot pesnik.

POET

Ko v temini črni tava, solnce kroži pesmi svoje, ko puščava ga obdaja, o srebnih virih poje.

Skozi lino trde ječe vrže spev svobodne ceste; in brez zveze, brez veljave v pesmi išče si neveste.

Gluh, zapoje nam o slavu, ki zgoli, drhti in goščavi; slep, prepeva hvalo cvetju, ki blešči se na dobrih.

In ko v starosti okuša sad bridkosti spoznanja, o cvetočih lilih poje, v srcu mu mladost pozvanja.

V ciklusu pesmi iz narave naj zadostuje:

POMLAD

Potrkal je nekdo na okno, poklical pred durmi nekdo, nekdo se je zvonko zasmel, in kos je zažogel glasno.

Odprl sem okno in duri, in giej, od neba blagodat! "Saj vem, da si težko me čakal!" je vzkliknila žarka pomlad.

In solnce in petje in cvetje je palo v puščavo srca, in v njem je spet bajno vzbrstela mladost in vsa radost sveta.

Med erotičnimi oziroma zaljubljenimi, zveni lepo sledeča:

SPOMIN S PIKNIKA
(Star izseljenec govori.)

Prišla je zala Tončka mimo, par hipov z mano pokramljala, kot trenil bi, me poljubila, po bliskovito naprej zbežala.

O čas, ki rad v življenja knjigo težave piše in bridkosti, pravčno, točno vse zapiši in ne spreglej mi te sladkosti!

Zapiši, da sem star, betežen, da sreča ni mi bila mila, a zraven še lepó pristavi, da me je Tončka poljubila!

(Konec prihodnjic.)

V RAJU NEZVESTIH ŽEN

Gospa Cavel, soproga francoskega zemljelovca Cavela in profesorica na francoski oili v Budimpešti, je preživela s svojim možem tri leta na otoku Nuha-hiva v Polineziji (otočje med Ameriko in Avstralijo). Te dni se je vrnila v Budimpešto, kjer je predavala pred odličnim občinstvom o svojih doživljajih in izkušnjah v tistih krajih. Pripovedovala je to-le:

Moj mož je bil s svojimi znanstvenimi raziskavanji silno zaposlen in zato sem imela časa dovolj, da proučujem življenje in navade domačinov. Na otoku Nuha-hive sem bila jaz edina bela žena, moški pa štirje: moj mož, francoski guverner, zdravnik in neki podjetnik. Z domačini sem živela v najboljših odnosih, ti ljudje so me kar oboževali in so mi dali prilike "gospodarica sveta", ki se ji mora pokoriti sam Bog.

Morala je na tem otoku jako čudna. Ženske so jako lepe, samo na zakonsko zvestobo ne dajo posebno dosti. Čim se pojavi na otoku belokozec, začno nanj divji lov. Domačini se pa za nezvestobo svojih žena ne bojijo dosti, posebno če gre za belokozce. Zanimivo je, da je na teh otokih mnogo belopolitih otrok, domačini pa jih imajo še rajši kakor svoje prave sinove. Seveda tudi može so povprečno zelo premožni; love namreč bisere in s tem lovom zaslužio po 15 do 20 tisoč frankov na leto. Biseri so jako poceni — lep biser dobiš že se nekaj metrov francoske svile.

Vročina je v teh krajih strahovita; včasih se dvigne toplomer na do 50 stopinj Celzija. Hude so pa muhe, ki so tod mnogo večje kakor v Evropi. Zelo razširjena pa je jeltika.

Lansko leto se je naselilo zlasti na otoku Tahiti mnogo Evropejcev. Na tem otoku zemlje sploh ni treba obdelovati, ker rodi zemlja vsega v izobilju, zlasti banane in kokosove orehe. Kultura pa na otoku Tahiti hitro napreduje in domačini se večinoma čutijo za Francoze.

Tahiti je od San Franciscu v Zedinjenih državah oddaljen 10 dni vožnje s parnikom in je danes zelo priljubljeno zimovališče za bogate Amerikance.

COREČ STEBER NA

KOLESU

Iz Augsburga (Nemčija) poročajo: Posestnik Hattmayer je te dni obiskal svojega brata v bližini Augsburga. Pri slovesu je naložil na kolo posodo bencina. Nič hudega slučilo si je nato prižgal pipo. Nesreča pa je hotela, da je preskočila iskra iz pipe na posodo z bencinom, ki se je vnel, da je bil mož hipoma v ognju. Imel je sicer toliko prisotnosti duha, da je urno skočil s kolesa in strgal obleko raz sebe ter hodil še celo uro do prvega zdravnika v bližini. Zdravnik pa mu ni mogel več pomagati in je zaradi dobljenih opeklin umrl.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme te stare in stanovne domače banke.

LONDONSKA ŽENSKA

KAZNILNICA

Iz povelja Dunajčanke dr. Karle Zaglits o londonski ženski kaznilnici Holloway posnemamo to le:

Ženska kaznilnica Holloway v Londonu je namenjena takim kaznjenkam, ki so obsodene na pet dni do dveh let zapora. Orjaško postopje je bilo zgrajeno sredi minulega stoletja in ga od tedaj postopoma prenavljajo po potrebi. Povprečno je v tej kaznilnici po 300 oseb. Vsaka kaznjenka ima svojo celico, ki je izrezo čista ter vsaka se koplje enkrat na teden. Tipičnega duha, kakršnega imajo vse kaznilnice, hollowayska kaznilnica sploh ne pozna. Kaznjenke so zaposlene 6 do 7 ur dnevno pri hišnem delu. Velika važnost se polaga na produktivno delo. Zelo lepo je urejen šivalni oddelček, kjer se razven obleke in perila za domačo uporabo, dela tudi po naročilih od zunaj. Vse naprave, ki zaposlujejo kaznjenke, vodijo strokovno izšolane moči. Kaznjenke se uče vrtnarstva — dvorišča v kaznilnici niso dvorišča, temveč krašni zelenjani in svetlični vrtovi — poleg tega morajo vsak dan eno uro telovaditi.

Preskrbljeno je za nadaljno izobražbo kaznjenk ter so v ta namen vpeljani prostovoljni večerni tečaji, ki so zelo dobro obiskani. Uče se: šivanje oblek in perila, vezenje, pletenje kosov, tkanja, pletenja, kuhanja, gospodinjstva, pranja, dalje se poučuje petje, literatura, državno znanstvo, citanje časopisov itd.

Skupni vtis zavoda je sijajen; brez dvoma se imajo ti uspehi pripisovati deloma bogatim sredstvom, ki jih ima Anglija na razolago za take reči. Toda to je deloma ker produktivno delo, ki se izvršuje v zavodu je tako smotno in dobro ureljeno kakor je le mogoče, ako država upravlja in vodstvo kaznilnice delata roko v roki. Takšen zavod je pač velikankega pomena v socialnem in ekonomskem oziru, ker se trudi z vsi potrpežljivostjo in z razumom, da spravi zopet na pravo pot tist nesrečna bitja, ki so se po veliki večini prvokrat spoteknile na svoji življenjski poti.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaša članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3578

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KDOR SE NIMA

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

ZA LETO 1932

CENA 50c

Po zanimivem čitivu
presega vse doseganje.

BLAZNIKOVE

PRATIKE

za leto 1931

CENA 20 CENTOV

Naj naroči, dokler jih
imamo še v zalogi.

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street
New York City

Uprava "G. N."

